

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**Акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за напрямом підготовки
6.030401 «Правознавство» (081 «Право»)
у Державному вищому навчальному закладі
«Ужгородський національний університет»**

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 978 від 09.08.2001 року, Державним вимогам до акредитації напрямку підготовки, спеціальності ВНЗ (Наказ МОНУ від 13.06.2012 року № 689), Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затвердженими Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015 року, та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1324-л від «18» червня 2018 року «Про проведення акредитаційної експертизи», експертна комісія у складі:

Голова комісії:

Гавриленко Олександр Анатолійович – професор кафедри міжнародного та європейського права Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук.

член комісії:

Пушкіна Олена Вікторівна – завідувач кафедри права Вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля», доктор юридичних наук, професор,

розглянула подану ДВНЗ «Ужгородський національний університет» акредитаційну справу та провела безпосередньо в навчальному закладі у період з 25 червня по 27 червня 2018 року експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» за ступенем бакалавр.

У ході перевірки експертна комісія ознайомила з організацією навчального процесу, його методичним забезпеченням, оцінила рівень знань студентів, проаналізувала науково-педагогічний потенціал, організацію наукових досліджень, вивчила стан навчально-матеріальної бази університету.

У ході аналізу:

– залучені та вивчені матеріали самоаналізу напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» підготовлені випусковими кафедрами, а саме – кафедрою господарського права, кафедрою цивільного права та процесу, кафедрою кримінального права та процесу, кафедрою конституційного права та порівняльного правознавства, кафедрою адміністративного, фінансового та інформаційного права, кафедрою теорії та історії держави і права;

– перевірені документи навчального закладу та випускових кафедр, що підтверджують загальні відомості про університет;

– здійснений аналіз ККР з дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки («Історія України», «Філософія», «Політологія»), циклу фундаментальної підготовки («Теорія держави і права», «Цивільне право (загальна частина)», «Кримінальне право (особлива частина)»), циклу професійної та практичної підготовки («Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право зарубіжних країн», «Фінансове право»)

– проведено аналіз курсових робіт студентами;

– проаналізовано стан навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, організації навчальної, методичної, виховної та профорієнтаційної роботи;

– проведено аналіз фактичного стану навчальних приміщень, кабінетів;

– проведено наради та співбесіди з викладачами, працівниками та студентами ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

На підставі вивчення навчально-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та визначення рівня підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» експертна комісія дійшла такого висновку:

І. Загальна характеристика ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство»

Повна назва вищого навчального закладу – Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет».

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» є правонаступником Ужгородського державного університету, створеного постановою Народної Ради Закарпатської України і секретаріату Центрального Комітету Комуністичної партії Закарпатської України «Про утворення Закарпато-Українського університету в м. Ужгороді» від 19 липня 1945 р., яка підтверджена постановою Ради Народних Комісарів УРСР і Центрального Комітету КП(б)У «Про відкриття державного університету в м. Ужгороді» від 18 жовтня 1945 р. та постановою Ради Міністрів СРСР «Про відкриття Ужгородського державного університету в м. Ужгороді Української РСР» від 28 травня 1946 р.

Ужгородський національний університет є також правонаступником Ужгородського учительського інституту, котрий функціонував у 1945-1954 рр.

Указом Президента України № 1148/2000 від 19 жовтня 2000 р. Ужгородському державному університету надано статус національного і перейменовано в Ужгородський національний університет.

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» визначено також правонаступником Закарпатського державного університету, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України № 52-р від 6 лютого 2013 р. та відповідними актами Міністерства освіти і науки України.

Університет функціонує в системі вищих навчальних закладів України, діє на підставі Статуту ДВНЗ «УжНУ», свідоцтва про його державну

реєстрацію та керується у своїй діяльності Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Основними напрямами діяльності університету є: підготовка, згідно з державним замовленням та договірними зобов'язаннями, висококваліфікованих фахівців для потреб України (кадрового господарства, науки, освіти, медицини тощо), а також інших держав світу; підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; перепідготовка і підвищення кваліфікації спеціалістів для галузей економіки; організація та проведення в тісному зв'язку з навчальним процесом фундаментальних, пошукових, прикладних наукових досліджень і дослідно-конструкторських робіт, а також виробництво продукції за науковими розробками університету; методична робота, фінансово-господарська та культурно-освітня діяльність; поширення й пропаганда науково-технічних знань; видання навчальної, наукової та навчально-методичної літератури; налагодження міжнародних зв'язків.

Станом на 31 грудня 2017 р. в університеті навчається 14333 особи, в тому числі 10498 за денною формою, 3835 – за заочною. Крім того, на факультеті післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки щорічно проходять первинну спеціалізацію близько 400 лікарів-інтернів, здійснюється перепідготовка фахівців з базових спеціальностей, працюють курси підвищення кваліфікації та курси з підготовки до вступу до вищих навчальних закладів.

У своїй структурі університет нараховує 20 факультетів: економічний, історії та міжнародних відносин, іноземної філології, міжнародних економічних відносин, стоматологічний, медичний, медичний № 2, юридичний, інформаційних технологій, інженерно-технічний, здоров'я та фізичного виховання, біологічний, географічний, туризму та міжнародних комунікацій, математичний, філологічний, фізичний, хімічний, суспільних наук, післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, а також природничо-гуманітарний коледж, українсько-угорський навчально-науковий інститут та загальноуніверситетську кафедру військової підготовки.

Освітню діяльність та наукові дослідження забезпечують 1275 науково-педагогічних працівників, серед яких 145 (11,4%) докторів наук, професорів, 698 (54,7%) кандидатів наук, доцентів. В університеті працюють 10 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, два члени-кореспонденти Національної академії наук України та член-кореспондент Національної академії правових наук України, 18 академіків та членів-кореспондентів інших галузевих і зарубіжних академій. 59 викладачів та наукових співробітників удостоєні урядових нагород та почесних звань України (заслужених діячів науки і техніки, працівників освіти, лікарів, винахідників тощо).

Підготовка науково-педагогічних кадрів проводиться через аспірантуру з 19 наукових спеціальностей. П'ять спеціалізованих вчених рад (з історичних, медичних, юридичних, стоматологічних та фізико-математичних наук) проводять захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та кандидата наук; три спеціалізовані вчені ради (з економічних, медичних та хімічних наук) – на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

До складу Ужгородського національного університету входять 25 науково-дослідних інститутів, центрів, лабораторій, станція спостережень за штучними супутниками Землі, 4 музеї (зоологічний, археологічний, історії університету, давньої книги), наукова бібліотека, студентське містечко, у складі якого 6 гуртожитків, центр студентського дозвілля «Ювентус», спортивний комплекс «Буревісник» із закритим 25-метровим плавальним басейном, гірськолижна база «Плішка», високогірна біологічна база «Колочава», ботанічний сад, віварій, санаторій-профілакторій «Скалка», соціально-психологічна служба, юридична клініка, видавництво «Говерла», Медіацентр, газета «Погляд», а також управлінські та господарські підрозділи.

Підготовка фахівців здійснюється згідно з Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», затвердженого наказом ректора від 08.05.2015 р. № 698/01-17 тощо.

Університет має власний веб-портал, на якому розміщено повну інформацію про навчальний заклад, його діяльність, структурні підрозділи, правила вступу до ДВНЗ «УжНУ», функціонує форум для спілкування з майбутніми абітурієнтами. Очолює ДВНЗ «Ужгородський національний університет» доктор медичних наук, професор Смоланка Володимир Іванович. Смоланка В.І. є автором 139 наукових та навчально-методичних робіт, в тому числі в журналах «Stroke», «Neurology», «European Journal of Neurology». Підготував 12 методичних розробок для лікарів та студентів, отримав два Патенти України та авторське свідоцтво на винахід. Підготував одного доктора та двох кандидатів медичних наук. Член спеціалізованої вченої ради з нейрохірургії при ДУ «Інститут нейрохірургії ім. А.П. Ромоданова» НАМН України. Президент Української асоціації нейрохірургів. Віце-президент Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація боротьби з інсультом». Володіючи кількома іноземними мовами, є постійним викладачем Європейської Асоціації нейрохірургів та Європейської Асоціації неврологів. Член Тренувального комітету Європейської асоціації нейрохірургів. Заступник головного редактора науково-практичного журналу «Судинні захворювання головного мозку». Член Редакційної колегії журналів «International Journal of Stroke», «Український нейрохірургічний журнал».

Загальна інформація про університет наведена в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

**Загальна характеристика Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	9573	
	у т.ч. на рівнях вищої освіти		
	початковий (короткий цикл) рівень (осіб)	505	
	перший (бакалаврський) рівень (осіб)	5165	

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

	другий (магістерський) рівень (осіб)	3495	
	третій (освітньо-науковий) рівень (осіб)	408	
2	Кількість студентів, слухачів разом:	10498	3835
	денна (очна) (осіб)	10498	
	вечірня (осіб)		
	заочна, дистанційна (осіб)		3835
3	Кількість навчальних груп (одиниць)	601	337
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	147	116
	у т.ч. на рівнях вищої освіти:		
	початковий (короткий цикл) рівень (осіб)	7	5
	перший (бакалаврський) рівень (осіб)	67	47
	другий (магістерський) рівень (осіб)	54	45
	третій (освітньо-науковий) рівень (осіб)	19	19
5	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	111 Циклових комісій – 7	
	з них випускових (одиниць):	87 Циклових комісій – 7	
6	Кількість факультетів та навчальних інститутів	21 (20+1)	
	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	42103,56	
	з них:		
	власні (кв. м)	32398,75	
	орендовані (кв. м)	9704,81	
7	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
8	Інше	-	

Підготовка фахівців за напрямом 6.030401 «Правознавство» здійснюється на юридичному факультеті. Декан юридичного факультету – Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, професор. Випусковими кафедрами підготовки бакалаврів за напрямом 6.030401 «Правознавство» є:

- господарського права (завідувач кафедри – Рошканюк Вадим Михайлович, кандидат юридичних наук, доцент);
- цивільного права та процесу (завідувач кафедри Булеца Сібілла Богданівна, доктор юридичних наук, доцент);
- кримінального права та правознавства (завідувач кафедри – Ступник Ярослав Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент);
- конституційного права та порівняльного правознавства (завідувач кафедри – Бисага Юрій Михайлович, доктор юридичних наук, професор);
- адміністративного, фінансового та інформаційного права (завідувач кафедри Карабін Тетяна Олександрівна, доктор юридичних наук, доцент);
- теорії та історії держави і права (завідувач кафедри – Переш Іван Євгенійович, кандидат юридичних наук, доцент).

Висновок:

Представлена на акредитаційну експертизу правова, навчальна та методична документація є достовірною, повною за обсягом та відповідає діючим акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України.

II. Формування контингенту студентів.

В університеті підготовка здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених офіційному сайті Міністерства освіти і науки України (ліцензований обсяг бакалаврів: 200 осіб денної та 160 осіб заочної форм навчання). Напрямок підготовки 6.030401 «Правознавство» акредитовано за II рівнем (сертифікат про акредитацію Серія НД-II № 0749969 від 28.10.2011 року; Серія НД № 0791757 від 25.09.2017 року).

Формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» ступеня бакалавр здійснюється відповідно до «Правил прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет», розроблених на підставі «Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України», затверджених МОНУ відповідно до ліцензованого обсягу підготовки здобувачів.

Для реалізації профорієнтаційної роботи в університеті діють підготовчі курси з підготовкою за інтегрованими навчальними планами, функціонує відділ сприяння працевлаштуванню та профорієнтації.

Випускові кафедри юридичного факультету постійно проводять моніторинг потреби у спеціалістах вказаного профілю на підприємствах, установах і організаціях м. Ужгорода та Закарпатської області. Профорієнтаційна роз'яснювальна робота, що проводиться серед учнів навчальних закладів, дає можливість орієнтувати до вступу в університет добре підготовлених випускників закладів загальної середньої освіти. Профорієнтаційна робота проводиться під час районних, обласних олімпіад, зустрічей з учнями старших класів шкіл та коледжів, масових та тематичних заходів.

Науково-педагогічні працівники проводять профорієнтаційну бесіди з випускниками шкіл, їх батьками, районними відділами освіти, особами, які перебувають на обліку в місцевих центрах зайнятості, щодо переваг вступу на навчання до юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». У ході цих зустрічей надається повна інформація про навчальний заклад та умови вступу до нього.

На початку навчального року проводиться анкетування студентів I курсу з метою виявлення факторів, що вплинули на їх вибір вищого навчального закладу.

Керівництвом ДВНЗ «Ужгородський національний університет» постійно вживаються заходи щодо поліпшення умов навчання: збільшується кількість

навчальних корпусів, здійснюється закупівля сучасної комп'ютерної техніки, створюються сучасні спеціалізовані навчальні аудиторії, оновлюється бібліотечний фонд, тощо.

Підготовка студентів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Ефективна профорієнтаційна робота гарантує формування якісного складу студентів. Набутий роками досить високий авторитет університету в регіоні, збалансована плата за навчання (для студентів-контрактників) забезпечують достатню кількість абітурієнтів.

Показники формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» ступеня «бакалавр» наведені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

**Показники формування контингенту студентів
напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»**

№ п/п	Показник	Роки			
		2014 -2015 н.р	2015- 2016 н.р	2016- 2017 н.р	2017- 2018 н.р.
1	2	4	5	6	7
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма)	160	200*	200	200
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	125	73	104	108
	• денна форма	30	28	26	27
	в т.ч. за держзамовленням:				
	• заочна форма	21	19	31	35
	в т.ч. за держзамовленням	-	7	5	5
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-	-	-
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-	-	-
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання				
	• денна	6,3	6,8	3,7	8,4
	• інші форми навчання (заочна форма навчання)	0,58	0,9	1,4	1,73
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення				
	• очна форма	55,1	58,5	22,3	33,6
	• інші форми навчання (заочна форма навчання)	4,7	3,9	2,9	3,15
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на				
	• денну форму	20	31	26	45
	• інші форми навчання (заочна форма навчання)	39	32	37	15

*- Рішенням Акредитаційної комісії України від 17.11.2015 року (протокол № 119) збільшено ліцензований обсяг денної форми навчання з 160 осіб до 200 осіб.

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

Прийом здобувачів вищої освіти за ступенем «бакалавр» у 2016 та 2017 роках відбувався за новим Переліком 2015 року зі спеціальності 081 «Право».

Аналіз динаміки зміни контингенту студентів свідчить, що формування контингенту здійснювалось у повній відповідності з ліцензованим обсягом.

Висновок:

Результати аналізу поданих матеріалів з організаційних, методичних та рекламних заходів вказують, що у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» організація прийому та формування контингенту студентів проводиться в повній відповідності до чинного законодавства.

III. Зміст підготовки фахівців.

Організація освітнього процесу у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здійснюється відповідно до вимог нормативних та інструктивних документів Міністерства освіти і науки України та Положенням про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене наказом ректора № 698/01-17 від 05.05.2015 року).

Концептуальні засади освітнього процесу реалізовані в навчальному плані бакалавра стосовно переліку та змісту навчальних дисциплін, розподілу навчального часу у кредитах ЄКТС, форм проведення навчальних занять та їх обсягу.

Навчальний план підготовки бакалавра за напрямом 6.030401 «Правознавство» (термін навчання 3 роки, 10 місяців) затверджений у встановленому порядку та відповідає за сукупністю вимог змісту та ступеню підготовки.

На основі навчального плану розробляються робочі навчальні плани, які щорічно переглядаються, уточнюються та розглядаються.

Значна увага приділяється індивідуалізації змісту навчання та форм організації освітньої діяльності. Практична спрямованість навчання сприяє формуванню у студентів компетенцій, які передбачені освітньою програмою та орієнтовані на майбутню професійну діяльність випускника.

Усі дисципліни, що викладаються студентам, які навчаються за напрямом 6.030401 «Правознавство» забезпечені робочими програмами, зразки яких є в наявності на випусковій кафедрі. Кожна робоча навчальна програма є складовою навчально-методичного комплексу з дисципліни, який включає такі складові як:

1. Навчальна програма.
2. Робоча навчальна програма.
3. Плани занять.
4. Конспект лекцій з дисципліни.

5. Комплекс контрольних робіт для визначення залишкових знань з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт.

6. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять.
7. Контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять.
8. Питання до ПМК, іспитів.
9. Методичні матеріали щодо виконання контрольних робіт для заочної форми навчання.

Рівень організації освітнього процесу на юридичному факультеті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» перебуває на належному рівні. Графік освітнього процесу на навчальний рік та розклад занять на семестр складаються та виконуються. На юридичному факультеті, безпосередньо деканом факультету та заступниками декана факультету, здійснюється внутрішній контроль за навчально-методичним забезпеченням освітньої діяльності у сфері вищої освіти підготовки фахівців за напрямом 6.030401 «Правознавство» (таблиця 4.1. ст. 417–422 акредитаційної справи).

Атестація на присвоєння кваліфікації здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Висновок:

Зміст підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» відповідає нормативним документа Міністерства освіти і науки України.

IV. Організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу

Освітній процес для осіб, що навчаються за програмою ступеня бакалавр організовується відповідно до нормативних документів, затверджені в установленому порядку на Вченій раді ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рівень організації освітнього процесу на кафедрах є високим. Виконання навчальних доручень проводиться у відповідності до індивідуальних планів викладачів, які затверджуються на засіданні кафедри. Виконання індивідуальних планів викладачами розглядається на засіданнях кафедри та контролюється навчальною частиною університету (в кінці кожного семестру та навчального року).

Експертна комісія встановила наявність робочого навчального плану, графіку навчального процесу, розкладу занять, розроблених робочих програм, які містять мету і завдання курсу, перелік знань і умінь, тематичний план, зміст курсу з темами, теми практичних, семінарських занять, регламент самостійної роботи студентів, перелік контрольних запитань, критерії оцінювання, перелік рекомендованої літератури, які оформлені та затверджені згідно з встановленими вимогами.

Експертна комісія перевірила, що всі нормативні навчальні дисципліни забезпечені завданнями для проведення комплексних контрольних робіт.

Випусковими кафедрами передбачений механізм оновлення змісту програм відповідно до змін законодавчої бази, науково-технічних досягнень, змін потреб у підготовці фахівців та пріоритетів у їх використанні. При цьому обов'язковими вимогами залишаються поєднання глибокої фахової підготовки з індивідуалізацією навчання та його практичною спрямованістю.

Форма контролю визначається навчальним планом. Застосовується 100-бальна ECTS-шкала оцінювання знань і вмінь за всіма видами навчальної діяльності по етапах звітності (модульних циклах, семестрах). Розподіл рейтингових балів здійснюється кафедрою викладання дисциплін відповідно до змісту дисципліни та вагомості складових навчальної діяльності, що зазначається у регламентах оцінювання знань і вмінь студентів, які додаються до робочих програм навчальних дисциплін.

Наявні навчальні видання спрямовані на підготовку фахівців, відповідно до потреб регіону у відповідних кадрах та базуються на сучасних освітніх досягненнях у відповідних галузях знань. Вони мають досить високий науковий і методичний рівень.

Значна увага в університеті приділяється інформатизації навчального процесу та запровадженню інформаційних технологій в управлінні навчальним закладом. Загальна кількість комп'ютерів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» становить 740 одиниць (з них 740 одиниць - з виходом до мережі Інтернет). На юридичному факультеті розташовані спеціалізовані кабінети, які оснащені 65-ма комп'ютерами.

В університеті розвинена високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система, яка містить більше загальний бібліотечний фонд становить 1 757 680 документів. Бібліотека має потужний фонд періодичних видань з різних напрямів підготовки (спеціальностей) та відповідних галузей знань. Він складає 205608 одиниць. Враховуючи потреби науково-навчальної діяльності, фонд бібліотеки систематично поповнюється фаховими періодичними виданнями. Читальні зали бібліотечного комплексу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» мають загальну місткість 450 посадкових місць. Електронні ресурси бібліотеки доступні з будь-якого комп'ютеризованого робочого місця університету та в мережі Інтернет.

У ході перевірки експертною комісією було перевірено на відповідність таблиці 7.2 акредитаційної справи (ст. 778-902) щодо забезпечення підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою та встановлено, що зазначена інформація у акредитаційній справі відповідає державним акредитаційним вимогам.

У цілому у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» відпрацьована система єдиного інформаційного простору університету, безперервної комп'ютерної підготовки студентів, підвищення кваліфікації викладачів та співробітників.

Експертна комісія ознайомилася з пакетом документів стосовно стану виховної роботи у ДВНЗ «УжНУ» (концепції про організацію виховної роботи в університеті, плани виховної роботи, плани культурно-масових заходів на базі ДВНЗ «УжНУ»).

Органи студентського самоврядування приймають безпосередню участь в управлінні університетом та діють на принципах добровільності, відкритості, колегіальності, виборності та підзвітності та рівності прав усіх здобувачів вищої освіти.

Висновок:

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що організація освітнього процесу та його навчально-методичне забезпечення відповідають державним акредитаційним вимогам.

V. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Кадровий потенціал ДВНЗ «Ужгородський національний університет» дозволяє проводити підготовку здобувачів вищої освіти на достатньо високому рівні.

Освітню діяльність та наукові дослідження забезпечують 1275 науково-педагогічних працівників, серед яких 145 (11,4%) докторів наук, професорів, 698 (54,7%) кандидатів наук, доцентів. В університеті працюють 10 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, два члени-кореспонденти Національної академії наук України та член-кореспондент Національної академії правових наук України, 18 академіків та членів-кореспондентів інших галузевих і зарубіжних академій. 59 викладачів та наукових співробітників удостоєні урядових нагород та почесних звань України (заслужених діячів науки і техніки, працівників освіти, лікарів, винахідників тощо).

Підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» доручено наступним випусковим кафедрам:

- господарського права (завідувач кафедри – Рошканюк Вадим Михайлович, кандидат юридичних наук, доцент);
- цивільного права та процесу (завідувач кафедри Булеца Сібілла Богданівна, доктор юридичних наук, доцент);
- кримінального права та правознавства (завідувач кафедри – Ступник Ярослав Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент);
- конституційного права та порівняльного правознавства (завідувач кафедри – Бисага Юрій Михайлович, доктор юридичних наук, професор);
- адміністративного, фінансового та інформаційного права (завідувач кафедри Карабін Тетяна Олександрівна, доктор юридичних наук, доцент);
- теорії та історії держави і права (завідувач кафедри – Переш Іван Євгенійович, кандидат юридичних наук, доцент).

Таблиця 5.1.

**Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу,
що здійснюють підготовку
за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство»**

№ з/п	Назва кафебри	Про- фесор- сько- викла- даць- кий склад, осіб	З них працюють						
			На постійній основі				Сумісники		
			Разом, осіб %	У тому числі			У тому числі		
				Док- тори наук, профе- сори, осіб %	Канд. наук, доценти, осіб %	Без на- укових ступе- нів і вчених звань, осіб %	Разом, осіб %	Док- тори наук, профе- сори, осіб %	Канд. наук, доцен- ти, осіб %
1.	Міжнародного права	13	10 76,9	-	7 53,8	3 23,1	3 23,1	-	1 7,7
2.	Цивільного права та процесу	21	17 81	2 9,5	10 47,6	5 23,8	4 19	1 4,8	3 14,3
3.	Кримінального права та процесу	28	21 75	1 3,6	14 50	6 21,4	7 25	-	6 21,4
4.	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	36	23 63,9	4 11,1	11 30,6	8 22,2	13 36,1	-	10 27,8
5.	Теорії та історії держави і права	14	13 92,9	-	13 100	-	1 7,1	1 7,1	-
6.	Господарського права	21	14 66,7	1 4,8	9 42,9	4 19,0	7 33,3	5 23,8	2 9,5
7.	Конституційного права та порівняльного правознавства	18	12 66,7	2 11,1	8 44,4	2 11,1	6 33,3	1 5,6	3 16,7
8.	Історії України	18	16 88,9	4 22,2	12 66,7	-	2 11,1	-	2 11,1
9.	Української мови	16	16 100	2 12,5	14 87,5	-	-	-	-
10.	Економічної теорії	14	10 71,4	-	8 57,1	2 14,3	4 28,6	1 7,1	2 14,3
11.	Філософії	13	13 100	-	10 76,9	3 23,1	-	-	-
12.	Фізичного виховання	31	23 74,2	1 3,2	3 9,7	19 61,3	8 25,8	2 6,5	2 6,5
13.	Соціології та соціальної роботи	21	17 81	2 9,5	10 47,6	5 23,8	4 19	1 4,8	1 4,8
Всього		264	205 77,7	19 7,2	129 48,9	57 21,6	59 22,3	12 4,5	32 12,1

Експертна комісія перевірила книгу наказів з кадрових питань (особового складу) та основної діяльності, оригінали трудових книжок, дипломи про вищу освіту, атестати доцентів, професорів, дипломи кандидатів наук, докторів наук
Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

та свідоцтва про підвищення кваліфікації. Принципових зауважень немає.

Регулярно та своєчасно проводиться підвищення кваліфікації викладачів у відповідності зі складеними та затвердженими планами. За останні п'ять років усі викладачі кафедри підвищили свою кваліфікацію шляхом захисту кандидатських дисертацій, стажування в інших ЗВО, підприємствах, організаціях та проходження курсів підвищення кваліфікації у ДВНЗ «УжНУ» (таблиця 5.1. акредитаційної справи).

Викладачі випускових кафедр беруть активну участь у міжнародних, міжвузівських конференціях, семінарах, мають та налагоджують зв'язки з країнами близького та далекого зарубіжжя, публікують свої роботи у міжнародних виданнях. Усе це сприяє якісній підготовці студентів.

На юридичному факультеті видається 5 наукових видань:

- науковий вісник УжНУ. Серія «Право»;
- міждержавне фахове видання з права Visegrad Journal on Human Rights;
- фахове видання «Конституційно-правові аналітичні студії»;
- електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право»;
- фахове видання «Публічне право».

Усі вище зазначені наукові видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща).

Підвищення наукової кваліфікації кадрового складу випускових кафедр забезпечується наявністю в університеті докторантури та аспірантури.

Висновок:

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про повну відповідність кадрового складу викладачів, які здійснюють підготовку бакалаврів з напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» акредитаційним вимогам.

VI. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» має на своєму балансі належно обладнані навчальні та навчально-лабораторні корпуси, загальною площею 42103,56м². Приміщення для занять студентів – 37757,32 м². Комп'ютерні лабораторії – 1793,34 м². Спортивні зали – 1880,1 м². Басейн – 672,8 м².

Аудиторії та лабораторії університету обладнані аудіовізуальною апаратурою та необхідними технічними засобами навчання.

Усі приміщення, що залучені до освітнього процесу відповідають санітарним, протипожежним нормам (відповідні дозвільні документи контролюючих органів є у наявності).

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» має добре налагоджену соціально-побутову інфраструктуру. До послуг студентів та співробітників сучасні гуртожитки, комплекс громадського харчування, медичний пункт, спортивні комплекси (у тому числі плавальний басейн, спеціалізовані спортивні зали, обладнані стадіони та спортивні майданчики, гірськолижна база «Плішка», високогірна біологічна база «Колочава», ботанічний сад, віварій, санаторій-профілакторій «Скалка»,

соціально-психологічна служба, юридична клініка, видавництво «Говерла», Медіацентр, газета «Погляд»). Усі споруди університету відремонтовані та підтримуються у належному стані.

Матеріально-технічна база випускових кафедр укомплектована сучасною комп'ютерною технікою і забезпечує високий рівень освітнього процесу. Студенти користуються технікою у повному обсязі, необхідному для глибокого оволодіння інформаційними технологіями. Випускові кафедри постійно піклуються про поліпшення інформаційного забезпечення навчального процесу. На кафедрі є кафедральна локальна комп'ютерна мережа, можливість виходу до глобальної мережі Інтернет, організовано поточне технічне та сервісне обслуговування обчислювальної техніки.

Висновок:

Матеріально-технічна база, площа навчальних та службових приміщень, укомплектованість кафедр найсучаснішою обчислювальною технікою, забезпечує високий рівень освітнього процесу та відповідає державним вимогам акредитації.

VII. Науково дослідна робота випускових кафедр

Наукова діяльність випускових кафедр юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здійснюється на основі тісної взаємодії науково-педагогічних працівників кафедри та науково-дослідної лабораторії.

Протягом останніх років на кафедрі склалися наукові напрямки:

- «Економіко-правове забезпечення управління розвитком регіону».
- «Правова реформа в країнах Центральної та Східної Європи: теоретичні та практичні аспекти».
- «Гармонізація та уніфікація приватного права України та ЄС.».
- «Участь України у формуванні глобального права та захист національних інтересів (країни Балтії і Центрально-Східної Європи)».
- «Кримінально-правова охорона та захист прав і свобод людини і громадянина відповідно до європейських стандартів».
- «Конституційне будівництво в країнах Центральної Європи у XX-XXI ст.».

На кафедрах досить велику увагу приділяють науковій роботі зі студентами. Студенти залучаються до роботи над розробкою наукових напрямків кафедр, беруть участь у виконанні планових НДР в теоретичних дослідженнях.

На юридичному факультеті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» функціонує юридична клініка, де під керівництвом викладачів-кураторів працюють студенти-консультанти, які надають теоретичну та практичну допомогу соціально незахищеним верствам населення у справах, що знаходяться у провадженні.

Викладачі та аспіранти кафедри регулярно беруть активну участь у роботі і щорічно виступають з доповідями на науково-теоретичних та науково-практичних, всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Викладачі беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях і публікують результати своїх наукових досліджень у міжнародних журналах, зокрема й тих що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of Science. Так, за останні п'ять років викладачами юридичного факультету було опубліковано 39 монографій, 737 наукових статей, із них зокрема індексованих у науково-метричних базах Scopus та Web of Science 7 наукових статей.

Висновок:

Рівень, обсяг та напрями наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» відповідають вимогам щодо акредитації 6.030401 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право».

VIII. Якість підготовки випускників Показники успішності

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» базується на засадах Закону України «Про вищу освіту» та відповідає основним цілям і завданням, зазначеним у Статуті та Концептуальних засадах діяльності університету. Філософія оцінювання у ДВНЗ «УжНУ» передбачає комплексну безперервну системну та гнучку оцінку навчальних та інших досягнень студентів та викладачів.

Комплексна оцінка результатів діяльності студента складається з оцінювання сукупності всіх його досягнень у навчальній та позанавчальній діяльності. Система контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» в рамках освітньої програми є багаторівневою та включає систему поточного і підсумкового контролю. Точність проведення процедур оцінювання студентів встановлюється шляхом систематичних адміністративних перевірок на рівні кафедр, деканату та ректорату. Результати проведених процедур оцінювання студентів та їх перевірок регулярно розглядаються та аналізуються на засіданнях кафедри, раді факультету та Вченій раді університету.

Освітня діяльність юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється у повній відповідності з навчальним планом. Аналіз контролю знань за результатами екзаменаційних сесій свідчить, що студентам надається достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок згідно дисциплін навчального плану.

Експертна комісія розглянула документацію за результатами екзаменаційної сесії та зазначає, що студентами виконано навчальні плани курсу дисциплін, що вивчалися (середній бал успішності складає 4,2, якісна успішність – 86,2%, абсолютна успішність - 100%. Якісна успішність по захисту курсових робіт – 86,4%).

Протягом семестру постійно здійснюється контроль: за виконанням

розкладу занять; за проведенням лекційних та семінарських занять, підсумкових контролів з усіх навчальних дисциплін; за відвідуванням студентами лекційних та семінарських занять; за організацією самостійної роботи студентами. Проводиться контроль успішності та поведінки студентів.

Одним із елементів системи забезпечення якості освітньої діяльності є проведення ККР. Аналіз результатів виконання ККР з відповідних дисциплін навчального плану бакалаврів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» свідчить про належний рівень знань студентів.

Під час проведення самоаналізу студенти 2,3,4 курсів виконували комплексні контрольні роботи з навчальних дисциплін – з дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки («Історія України», «Філософія», «Політологія»), циклу фундаментальної підготовки («Теорія держави і права», «Цивільне право (загальна частина)», «Кримінальне право (особлива частина)»), циклу професійної та практичної підготовки («Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право зарубіжних країн», «Фінансове право»).

Для перевірки були використані пакети комплексних контрольних робіт, підготовлені науково-педагогічним складом кафедр, розглянуті та затверджені на засіданні кафедри, зміст яких відповідає навчальним програмам обраних дисциплін.

Виконання комплексних контрольних робіт оцінювалося відповідно розроблених критеріїв за 100-бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставилася за повну, теоретично вірну, логічно струнку і достатньо обґрунтовану відповідь студента.

Оцінка «добре» — обґрунтована відповідь, яка показує розуміння теоретичного матеріалу студентом, його володіння навичками та вміннями самостійної навчально-пізнавальної діяльності водночас із проявленням реконструктивного рівня засвоєння знань та із допущенням деяких неістотних неточностей.

Оцінка «задовільно» виставлялася за знання, що мають фрагментарний характер, та за відтворення певної суми знань без усвідомлення їх глибини, системності, узагальненості.

Оцінка «незадовільно» ставилася за невірну відповідь, що не відповідає змістові вивченого матеріалу предмету і свідчить про повне нерозуміння його основних положень.

Студенти ґрунтовно опанували програмний матеріал, доказом чого є їх змістовні відповіді.

Висновок:

Аналіз результатів виконання ККР з дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки, циклу фундаментальної підготовки та циклу професійної та практичної підготовки свідчить, що якість підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» відповідає вимогам акредитації.

Таблиця 8.1.

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами
напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»

№ з/п	Дисципліна	Курс	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки						Абсолютна успішність, %	Якість, %		
				Кількість	%	5	%	4	%	3	%			2	%
Цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки															
1.	Історія України	2	103	103	100	74	71,8	14	13,6	15	14,6	0	0	100	85,4
2.	Філософія	3	92	92	100	62	67,4	13	14,1	17	18,5	0	0	100	81,5
3.	Політологія	4	136	136	100	79	58,0	41	30,1	16	11,7	0	0	100	88,1
Середнє:												100	85,0		
3 циклу фундаментальної підготовки															
1.	Теорія держави і права	2	103	103	100	73	70,8	9	8,7	21	20,5	0	0	100	79,5
2.	Цивільне право (загальна частина)	3	92	92	100	69	75,0	16	17,4	7	7,6	0	0	100	92,4
3.	Кримінальне право (особлива частина)	4	136	136	100	88	64,7	35	25,7	13	9,6	0	0	100	90,4
Середнє:												100	87,4		
3 циклу професійної та практичної підготовки															
1.	Історія держави і права зарубіжних країн	2	103	103	100	76	73,8	14	13,6	13	12,6	0	0	100	87,4

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

2.	Конституційне право зарубіжних країн	3	92	92	100	70	76,0	17	18,5	5	5,5	0	0	100	94,5
3.	Фінансове право	4	136	136	100	73	53,7	48	35,3	15	11,0	0	0	100	89,0
Середнє:														100	90,3

Голова експертної комісії,
професор кафедри
міжнародного та європейського права
Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук

О/К

Гавриленко О.А.

Член експертної комісії,
завідувач кафедри права
Вищого навчального закладу
«Університет імені Альфреда Нобеля»,
доктор юридичних наук, професор

О/К

Пушкіна О.В.

Ректор ДВНЗ «УжНУ», доктор медичних наук, професор

В.І. Смоланка

О/К

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

Якість виконання курсових робіт

В ході акредитаційної експертизи вибірково були перевірені курсові роботи бакалаврів.

Представлені матеріали курсових робіт показали високий рівень організаційно-методичного забезпечення даного виду робіт, актуальну і практичну їх спрямованість.

Комісія проаналізувала якість виконання курсових робіт з дисципліни «Теорія держави і права», які виконувалися на 1 курсі, «Конституційне право зарубіжних країн», «Цивільне право (загальна частина)», які виконувалися на 2 курсі, «Кримінальне право (особлива частина)», «Господарське право», які виконувалися на 3 курсі.

Виконання курсової роботи дає можливість поглибити теоретичні знання з навчальної дисципліни та осмислити суть методичних порад і їх практичну значимість.

Таблиця 8.2.

Результати курсового проектування напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»

Курс	Кількість студентів	Захистилися		Одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якість, %
		Кількість	%	5	%	4	%	3	%	2	%		
Курсова робота з дисципліни «Теорія держави і права»													
1	108	108	100	69	64,0	27	25,0	12	11,1	0	0	100	89,0
Курсова робота з дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн»													
2	103	103	100	77	74,7	14	13,6	12	11,7	0	0	100	88,3
Курсова робота з дисципліни «Цивільне право (загальна частина)»													
2	103	103	100	75	72,9	9	8,7	19	18,4	0	0	100	81,6
Курсова робота з дисципліни «Кримінальне право (особлива частина)»													
3	92	92	100	71	77,2	17	18,5	4	4,3	0	0	100	95,7
Курсова робота з дисципліни «Господарське право»													
3	92	92	100	57	62,0	14	15,2	21	22,8	0	0	100	77,2
Середнє:												100	86,4

При перевірці експертною комісією було вибірково оцінено курсові роботи студентів. Суттєва розбіжність між результатами захисту курсових робіт і експертними оцінками відсутня. Аналіз тематики курсових робіт свідчить про її актуальність. Студенти опрацювали наукову літературу, законодавчі та нормативно-правові документи, послідовно та логічно розкрили проблеми, обґрунтували висновки та пропозиції. Зміст виконаних робіт показує, що

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

студенти засвоїли теоретичний матеріал, вміють його застосовувати для вирішення практичних завдань спеціальності.

Висновок:

В цілому якість курсових робіт відповідає вимогам щодо їх виконання. Суттєві розбіжності між оцінками, що були виставлені при захисті, і оцінками експертів відсутня, що свідчить про високий рівень вимог до підготовки курсових робіт з боку викладачів.

Якість звітів про практику

Після 2 курсу згідно з навчальним планом для студентів проводиться ознайомча практика (навчальна). Навчальна практика продовжується 2 тижні і має за мету закріплення та розширення теоретичних знань. На 3 курсі в 5 семестрі студенти проходять практику зі спеціальності протягом 2 тижнів.

Завданням навчальної та виробничої практики є систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, та їх практичне використання.

Відпрацьована система баз практики, з якими укладено довгострокові договори. Так, навчальна та виробнича практика організовується у таких структурних підрозділах, як Прокуратура Закарпатської області, Головне управління Національної поліції в Закарпатській області, Ужгородське міськрайонне управління юстиції, Закарпатський окружний адміністративний суд, Інспекція з питань захисту прав споживачів у Закарпатській області, ТзОВ «Юридична компанія «МБР Партнери», Кримінально-виконавча інспекція м. Ужгород, Кримінально-виконавча інспекція Ужгородського району, Кримінально-виконавча інспекція Іршавського району, Кримінально-виконавча інспекція Перечинського району, Кримінально-виконавча інспекція Свалявського району, Кримінально-виконавча інспекція Воловецького району.

Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність студентів і керівників практики, є Програма практики.

Після закінчення терміну проходження навчальної практики студенти подають до випускових кафедр юридичного факультету звіт у письмовому вигляді, підписаний та оцінений безпосередньо керівником від бази практики, в якому відображається зміст всієї роботи, яка проводилася з ним під час практики, як виконувалася програма, висновки про те, якою мірою вона допомогла закріпленню та поглибленню теоретичних знань.

**Результати проходження практики студентами
напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»**

Курс	Кількість студентів	Захистилися		Одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якість, %
		Кількість	%	5	%	4	%	3	%	2	%		
Ознайомча практика (навчальна)													
2	103	103	100	77	74,7	14	13,6	12	11,7	0	0	100	88,3
Практика зі спеціальності													
4	136	136	100	72	52,9	51	37,5	13	9,6	0	0	100	90,4
Середнє:												100	89,4

Висновок:

Аналіз звітної документації показав, що практична підготовка студентів здійснюється відповідно до вимог нормативних документів. З усіх видів практики у наявності затверджені належним чином Програми практики. З базами практики укладені довгострокові договори.

В цілому зміст звітів із практики та результати їх захисту свідчать про відповідність програмам практики та навчальному плану напряму підготовки 6.030401 «Правознавство». Розбіжність між оцінками, виставлені при захисті, і оцінками експертів, відсутня, то свідчить про високий рівень вимог до підготовки звітів.

Якість атестації студентів

Атестація студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» проводиться згідно з «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 04.03.2015 року № 519/01-17.

Завданням екзаменаційної комісії є комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти, прийняття рішення про присвоєння випускникам кваліфікації бакалавра з права та видачі документа про вищу освіту, надання пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Навчальним планом за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» передбачено захист дипломної роботи бакалавра.

Експертна комісія переглянула результати атестації здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» у 2018 році і встановила, що якісна успішність на денній формі навчання становить 82,3%,

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

середній бал – 4,6. Розклад проведення атестації здобувачів вищої освіти затверджений за місяць до початку атестації. Протоколи засідань екзаменаційної комісії та звіт голови комісії оформлені належним чином.

Висновок:

Експертна комісія констатує, що система формування екзаменаційної комісії для складання атестації відповідає нормативним документам. Результати екзаменів свідчать про високий рівень фахової підготовки студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» і відповідають акредитаційним вимогам.

IX. Інформація про наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів

На юридичному факультеті для організації освітнього процесу застосовується поточний та підсумковий контроль успішності, форми якого визначаються програмами навчальних дисциплін, що містять чіткі критерії оцінювання усіх видів навчальної роботи.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього освітнього процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять, метою якого є забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти у процесі навчання, перевірка готовності здобувачів вищої освіти до виконання наступних навчальних завдань, а також підвищення навчальної мотивації.

Інформація, одержана під час поточного контролю успішності, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також при організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Основними формами контролю знань студентів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позааудиторний час, на консультаціях, підсумковий контроль.

Контроль на лекції проводиться як вибіркове усне опитування студентів або із застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом, особливо за розділами курсу, які необхідні для розуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції (проводиться зазвичай у кінці першої або на початку другої години лекції).

Поточний контроль на практичних і семінарських заняттях проводиться з метою перевірки готовності студентів до занять у таких формах, – вибіркове усне опитування перед початком занять, перевірка виконання домашніх завдань, оцінка активності студента у процесі занять, внесення пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей тощо, письмова робота, колоквиум за розділами самостійного теоретичного курсу.

Головне завдання поточного контролю – допомогти студентам

організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальні дисципліни. Результати поточного контролю враховуються під час проведення підсумкового контролю.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає в себе семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль успішності проводиться, як правило, у формі екзамену, заліку з конкретної навчальної дисципліни або окремої її завершеної частини у обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни, і у терміни, встановлені навчальним планом.

Атестація осіб здійснюється екзаменаційною комісією, порядок створення та роботи якої визначається відповідним положенням університету. Екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти, опрацьовує пропозиції щодо удосконалення якості організації освітнього процесу.

Академічні досягнення студентів визначаються за допомогою контрольних заходів, передбачених навчальним планом, з обов'язковим зарахуванням підсумкових оцінок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та ECTS.

Висновок:

Експертна комісія констатує, що на юридичному факультеті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» існують критерії оцінювання знань та вмінь студентів, що відповідають акредитаційним вимогам.

Х. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи по їх усуненню

Зауважень та приписів контролюючих органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності навчального закладу за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» з моменту останньої процедури акредитації *не було*.

При проходженні попередньої акредитаційної експертизи (у 2008 р.) експертною комісією МОН України були висловлені такі зауваження та пропозиції:

- Продовжити роботу з підготовки навчальних посібників та інших методичних матеріалів;

- Практикувати підготовку професорсько-викладацького складу з числа випускників університету з напряму підготовки 6.030401 Правознавство шляхом навчання в аспірантурі для підвищення якості навчального процесу.

Ці зауваження були враховані:

- протягом 2008 та 2018 років на юридичному факультеті було підготовлено більше 732 навчальних посібників та підручників, методичних вказівок;

- з числа студентів-випускників факультету станом на 1 червня 2018 року в аспірантурі за юридичною спеціальністю навчається 33 студенти-випускники.

Висновок:

Отримані під час акредитації зауваження прийняті до уваги, професорсько-викладацьким складом випускових кафедр юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» проведено роботу щодо їх усунення.

XI. Зауваження, що були зроблені під час попередньої експертизи поданих до МОН України акредитаційних матеріалів

За результатами попередньої експертизи поданих матеріалів акредитаційної справи, експертною комісією на місці встановлено наступне:

Зауваження: В акредитаційній справі відсутні оновлені дані щодо підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують навчальний процес, що є порушенням Наказу МОНмолодьспорт України від 13 червня 2012 року № 689 (ст. 2.4, п. 1.2).

Відповідь: під час перевірки зазначеного зауваження у поданих матеріалах акредитаційної справи (таблиця 5.1. ст. 434-501) та ЄДЕБО експертна комісія встановила, що всіма науково-педагогічними працівниками, які забезпечують навчальний процес підготовки бакалаврів за напрямом 6.030401 «Правознавство» на юридичному факультеті було виконано ст. 2.4, п. 1.2 Наказу МОНмолодьспорт України від 13 червня 2012 року № 689.

Зауваження: З'ясувати строк експлуатації комп'ютерної техніки згідно ст. 54 Постанови КМ України від 30 грудня 2015 року № 1187 (зі змінами та доповненнями від 10 травня 2018 року).

Відповідь: Під час акредитаційної експертизи підтверджено, що для підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом 6.030401 «Правознавство» використовуються комп'ютерні лабораторії, які знаходяться за адресами по вул. Капітульна, 26, вул. Заньковецької, 89 та вул. Заньковецької, 89А. Всього в освітньому процесі використовуються 65 комп'ютерів, які підключені до мережі Internet та строк експлуатації яких не перевищує 8 років (станом на 27.06.2018 року). Але строк експлуатації 11 комп'ютерів у комп'ютерному класі № 4 (м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89) буде перевищувати 8 років з 23 листопада 2018 року. ДВНЗ «Ужгородський національний університет» оголосив тендер на закупівлю 106 комп'ютерів (<http://www.prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-06-04-001499-b>), із них передбачено для юридичного факультету 15 комп'ютерів.

Зауваження: З'ясувати загальний аудиторний фонд та забезпеченість на 30% аудиторій мультимедійним обладнанням відповідно до статті 54 Постанови КМ України від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами та доповненнями від 10 травня 2018р.)

Відповідь: Комісією з'ясовано, що забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання у навчальних аудиторіях (складає 30%) та відповідає вимогам статті 54 Постанови КМ України від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами та доповненнями від 10 травня 2018р.) та відображено у таблицях 6.3, 6.4 акредитаційних матеріалів.

XII. Загальні висновки експертної комісії

Випускові кафедри юридичного факультету має достатній навчально-методичний та науковий потенціал, висококваліфікований професорсько-викладацький склад, що гарантує якісний рівень підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» Підготовка фахівців здійснюється з урахуванням особливостей регіону та на базі вивчення потреб підприємств та організацій у фахівцях цього напрямку.

Освітній процес побудовано на базі оволодіння студентами широким колом дисциплін навчального плану. Усі дисципліни навчального плану мають відповідне навчально-методичне забезпечення, яке охоплює робочі програми та навчальні плани, лекційний матеріал, плани семінарських занять, підручники та необхідну кількість навчально-методичної літератури. випускові кафедри здійснюють активну співпрацю зі всіма структурними підрозділами університету, які беруть участь у підготовці бакалаврів. Методичне забезпечення постійно оновлюється. До освітнього процесу включаються результати наукових досліджень кафедр та сучасні інформаційні технології.

Наукова та педагогічна кваліфікація кадрового складу випускових кафедр забезпечує освітній процес на рівні вимог нормативних документів Міністерства освіти і науки України. Викладачі, що забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін, мають наукові ступені докторів або кандидатів наук. Постійно здійснюється оновлення педагогічного складу кафедри шляхом залучення до викладання молодих спеціалістів та аспірантів.

Наявні навчальні площі, комп'ютерна та оргтехніка, фонд і читальні зали бібліотеки, побутова база дозволяють забезпечити необхідні умови для проведення освітнього процесу та науково-методичної роботи на належному рівні, відповідно до вимог інструктивних і нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

На підставі матеріалів, поданих на акредитацію ДВНЗ «Ужгородський національний університет», та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої підготовки за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» бакалавра з ліцензованим обсягом 200 осіб денної форми навчання та 160 осіб заочної форми навчання, кадрове, методичне та матеріальне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до зазначеного рівня вищої освіти і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти. Напрямок підготовки 6.030401 «Правознавство» може бути акредитований за зазначеним рівнем.

Вважаємо за необхідне висловити: зауваження та пропозиції, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців.

Рекомендувати керівництву ДВНЗ «Ужгородський національний університет» звернути увагу на наступне:

підвищити ефективність профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій, соціальних мереж;

активізувати участь у міжнародних освітніх проектах, зокрема, забезпечити участь викладачів кафедр юридичного факультету у підвищенні кваліфікації за кордоном з одержанням відповідних міжнародних сертифікатів;

забезпечити наукову діяльність науково-педагогічних працівників випускових кафедр юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у аспекті підготовки й опублікування наукових праць в галузі права у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, індексованих в наукометричних базах Scopus або Science Core Collection.

активізувати діяльність з оснащення комп'ютерного обладнання, що застосовуються в організації освітнього процесу.

На підставі вказаного вище експертна комісія МОН України зробила висновок про можливість акредитації напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» (081 «Право») ступеня бакалавр з ліцензованим обсягом 200 осіб денної та 160 осіб заочної форм навчання (360 осіб).

Голова експертної комісії,
професор кафедри міжнародного
та європейського права
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук

Гавриленко О.А.

Член експертної комісії
завідувач кафедри права
Вищого навчального закладу
«Університет імені Альфреда Нобеля»,
доктор юридичних наук, професор

Пушкіна О. В.

Дата «27» березня 2018 року

З експертними висновками ознайомлений

Ректор
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор

 В.І. Смоланка

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

**Результати освітньої діяльності та відповідність якісних характеристик
підготовки державним вимогам до акредитації
напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»
освітнього ступеню бакалавр у
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(наказ МОНмолодьспорт № 689 від 13.06.2012р.)**

1	Значення показника (нормативу) за освітнім ступенем «бакалавр»		
	Норматив 2	Фактично 3	Відхилення 4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.1.3. Чисельність науково-педагогічних і педагогічних працівників, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше			
2.1 Рівень гуманітарних знань студентів:			
2.1.1 успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2 якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	85,0	+35,0
2.2. Рівень фундаментальних знань студентів:			
2.2.1. успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.3. якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	87,4	+37,4
2.3. Рівень фахової підготовки:			
2.3.1 успішно виконані завдання з дисциплін фахової підготовки, %	90	100	+10
2.3.2. якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання з дисциплін фахової підготовки, %	50	90,3	+40,3
3. Організація наукової роботи			
3.1.1 Наявність у структурі навчального закладу	-	-	

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

наукових підрозділів та результатів їх діяльності			
3.1.2 Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях; участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	-	
3.1.3 Наявність органів студентського самоврядування	+	+	

Голова експертної комісії,
професор кафедри міжнародного
та європейського права
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор юридичних наук

Гавриленко О.А.

Член експертної комісії
завідувач кафедри права
Вищого навчального закладу
«Університет імені Альфреда Нобеля»,
доктор юридичних наук, професор

Пушкіна О. В.

Дата «24» березня 2018 року

Ректор
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор

В.І. Смоланка

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти з напрямку підготовки за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 року)

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	29,3	+19,3
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними			

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

(науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
2) практичної роботи за фахом	10	10	
3. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	
4. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			

1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням			
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	
4. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,1	+0,7
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:	+	+	
1) бібліотеки, у тому числі читального залу;	+	+	
2) пунктів харчування;	+	+	
3) актового чи концертного залу;	+	+	
4) спортивного залу;	+	+	
5) стадіону та/або	+	+	

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

спортивних майданчиків; 6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	92,2	+22,2
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	

7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	34	+30
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність	50	100	+50

Голова експертної комісії

Гавриленко О.А.

електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)			
---	--	--	--

**Голова експертної комісії,
професор кафедри міжнародного
та європейського права
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
доктор юридичних наук**

 Гавриленко О.А.

**Член експертної комісії
завідувач кафедри права
Вищого навчального закладу
«Університет імені Альфреда Нобеля»,
доктор юридичних наук, професор**

 Пушкіна О. В.

Дата « 24 » серпня 2018 року

**Ректор
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
доктор медичних наук, професор**

 В.І. Смоланка